

Організація театральної справи

Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво
Факультет	Художньо-педагогічний
Кафедра	Театральної режисури
Семестр	10
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	<i>к.і.н., доцент, доктор філософії Борейко Галина Дмитрівна</i>
Контактна інформація	<i>halbor@ukr.net</i>

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Організації театральної справи» є важливим елементом у формуванні артиста, режисера, сценографа. Поряд з іншими гуманітарними дисциплінами вона дає уявлення про взаємозв'язки і взаємозумовленості художньої культури і соціального життя, про різноманіття зв'язків між видами художньої творчості. Разом з тим знання в сфері організації театральної справи дозволяють випускнику театрального вузу компетентно брати участь у творчо-виробничому процесі, дають йому необхідну правову та організаційну оснащеність, можливість цілісного, об'єктивного, обґрунтованого погляду на театральний процес.
Мета та цілі	Основна мета курсу - ознайомлення студентів театральних спеціальностей і напрямків з основами організації театральної справи в тій мірі, в якій це необхідно для участі в колективному творчому процесі.
Результати навчання	<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> -спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та художньо-творчої професійної діяльності, які є основою для оригінального мислення та режисерської постановочної (акторської виконавської) діяльності; -теорію та практику режисерської постановочної та акторської виконавської діяльності; -сучасні проблеми напрямки розвитку мистецької практики світового театру; -правові основи діяльності в галузі культури. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> -розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог, володіти методикою викладання театральних дисциплін у вищій школі -створити оригінальний режисерський задум вистави, яскравий виразний сценічний образ в контексті режисерського задуму вистави. -організувати творчий процес постановки вистави, працювати з виконавцями (акторами, художником, балетмейстером, композитором та ін..) -співпрацювати з фахівцями художньо-постановочної частини, орієнтуватися в конструктивних особливостях та постановочних можливостях сценічного обладнання і

Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	<p>матеріального оформлення вистави.</p> <p>Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність працювати в команді, здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>Фахові компетентності: здатність до самостійної розробки відповідного профілю своєї діяльності художньотворчого вкладу в створення театральної вистави і ефективної взаємодії з іншими учасниками творчого процесу, здатність організовувати роботу з авторами, які виконують замовлення установ мистецтва, організовувати роботу з пропаганди театрального мистецтва, в тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету, здатність до реалізації новітніх розробок в галузі театральних технологій, а також суміжних галузей науки і техніки, що забезпечують розширення можливостей художнього вирішення творчих завдань при створенні та експлуатації матеріального оформлення вистав (концертів, видовищ), здатність до виконання управлінських функцій, що відповідають профілю підготовки, в державних і муніципальних органах управління культурою, в театральних організаціях, в творчих спілках та товариствах, в організаціях театральної інфраструктури.</p>
Пререквізити	Базові знання з навчальних дисциплін «Європейські режисерські школи», «Концепції сучасного театрального мистецтва», «Сучасні напрями світового театру».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Введення. Мистецтво і художня культура	Соціальне побутування мистецтва. Соціальні функції художньої культури. Культурна політика. Художник, публіка, держава, суспільство як учасники культурного процесу. Культурна політика України в історичному контексті і в контексті світового досвіду. Театр як соціальний інститут. Соціальні функції українського театру на різних етапах розвитку суспільства.	Тести, кейси, проекти
Тема 2. Організаційно-правові основи театральної справи	Нормативно-правова база театральної справи. Цивільне законодавство України. Юридичні та фізичні особи. Комерційні і некомерційні організації. Організаційно-правові форми. Правові аспекти створення нових, реорганізації, ліквідації діючих організацій. Засновник, установчі документи. Законодавство і інші нормативно-правові акти України про театр і театральну справу.	Тести, питання, кейси
Тема 3. Мережа і структура театрів і організацій інших видів виконавських мистецтв	Формування мережі театрів. Види театрального мистецтва і види театрів. Театри як організації різних видів власності. Державні театри, муніципальні театри, антреприза. Репертуарний театр і театр - проект. Структура і функції підрозділів театрів різних видів. Концертні організації, їх мережа та основні принципи структурної побудови. Загальне і специфічне в діяльності театру та інших організацій виконавських мистецтв. Кіно- і телестудії. Їх структура і відносини з театраторами. Театральні агентства, продюсерські центри та інші організації інфраструктури в сфері виконавських мистецтв.	Тести, питання, кейси
Тема 4. Фінансування театрів	Соціально-культурний зміст державного і недержавного фінансування театрів. Причини необхідності економічної підтримки театру. Система фінансування театрів та інших організацій культури в Україні в контексті різноманітних систем фінансування соціальної сфери за кордоном. Бюджетний кодекс України і правова основа бюджетного фінансування театрів - державних (муніципальних) установ. Підприємницька діяльність некомерційних організацій культури. Особливості податкового регулювання в сфері культури. Основні проблеми та перспективи	Тести, питання, кейси, проекти

	податкової політики. .	
Тема 5. Основи ціноутворення в театрі	Основні поняття ціноутворення. Співвідношення попиту і пропозиції на ринку. Цінова еластичність. Психологічні основи ціноутворення. Ефект престижу. Ціноутворення в театрі. Цінова політика. Ціна квитка як соціальний регулятор споживання. Платоспроможний попит.	Тести, питання, кейси
Тема 6. Фандрейзинг в театрі	Традиції благодійності в українській, європейській та американській культурах. Психологічні та ділові мотиви спонсорства та меценатської допомоги. Ідеологія і технологія фандрейзингу. Стратегія фандрейзингу. Види донорів. Субсидії фондів. Корпоративні пожертвування. Бази даних, аналіз списку потенційних донорів. Форми клопотання про внески. Робота з донорами. Клуби друзів організацій виконавських мистецтв. Благодійні фонди в сфері культури.	Тести, питання, кейси
Тема 7. Маркетинг в театральній справі	Структура аудиторії театру. Соціально-демографічні характеристики аудиторії. Маркетинг як метод формування аудиторії. Стратегія і концепція маркетингу. Маркетинговий інструментарій. Продукт, ціна, місце продажу, просування, PR, персонал як інструменти маркетингу. Автономність культурного продукту. Мотивації відвідувачів організацій виконавських мистецтв.	Тести, питання, кейси
Тема 8. Планування в театрі	Планування як процес. Виробничо-фінансовий план театру. Кошторис доходів і витрат. Статті доходів, їх структура. Статті та структура витрат. Структура творчо-виробничого процесу в репертуарному театрі. План репертуарної пропозиції. Частотне планування поточного репертуару. Формування репертуару. Планування і організація підготовки нових постановок: етапи, технологія, взаємодія внутрішньо-театральних підрозділів і відносини з зовнішніми партнерами.	Тести, питання, кейси
Тема 9. Організація показу вистав	Методи і критерії формування прокатної афіші. Прокат вистав, концертних та циркових програм. Поняття касових та гарантійних вистав. Відвідуваність. Реклама в театрі і пропаганда театрального мистецтва. Форми і методи просування театральних квитків. Види і форми реклами. Абонементна система. Сучасні технології ведення квиткового господарства. Public Relations. Нормативно-правова база взаємодії із засобами масових комунікацій. Formi i напрямки діяльності зв'язків з громадськістю. Імідж театру, проекту.	
Тема 10. Вистава і її елементи як об'єкти авторського і суміжних прав	Поняття інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права. Нормативно-правова основа захисту прав авторів і виконавців в Україні і в світі. Об'єкти і суб'єкти авторського права. Авторський договір. Автори вистав і автори аудіовізуального твору. Захист авторських і суміжних прав. Formi авторської винагороди: гонорар і обов'язкові відрахування. Організації, що управляють майновими правами авторів і виконавців на колективній основі. Права виконавців.	
Тема 11. Трудові відносини в театрі. Колективний договір	Учасники творчо-виробничого процесу в театрі. Творчі працівники театрів. Специфіка трудових відносин в театрі. Поняття трупи. Критерії та умови формування творчих складів. Проблеми формування трупи в театралах різних видів і типів. Основи трудового права в Україні. Поняття трудового договору. Сторони трудового договору. Укладання трудових договорів на невизначений термін або на певний термін до п'яти років (строковий трудовий договір). Трудовий кодекс України і обмеження для укладення строкових трудових договорів. Поняття «творчий працівник» в українському трудовому законодавстві. Особливості трудового договору театру з творчими працівниками. Системи і форми заробітної плати в театралах різних форм власності та організаційно-правових форм. Соціальний захист працівників театру. Функції служб зайнятості. Театральна біржа.	Тести, питання, кейси

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Авторское право. Нормативные акты. Национальное законодательство и международные конвенции. Сб. М., 1998.
2. Ваганова Н.К., Дымникова А.И. Предпринимательство в культуре. СПб., 2002.
3. Дымникова А.И., Иксанов А.Г. Как просить деньги на культуру. СПб., 1996.
4. Культурный маркетинг и культурная политика. СПб., 2003.
5. Сундстрем Л.Г. Планирование и организация творческо-производственного процесса в театре (Подготовка новых постановок) М.-Л., 1984.
4. Тульчинский Г.Л., Шеков Е.А. Менеджмент в сфере культуры. Учебное пособие. Планета музыки, 2007.
6. Экономика и менеджмент культуры: учебное пособие для вузов. – М., 2007.
7. Семенов А. К., Набоков В. И. Основы менеджмента. - М., 2008.
8. Михалева Е.П. Менеджмент: Конспект лекций, - М., 2009.
9. Герчикова И.Н. Менеджмент, - М., 2010.
- 10.Друкер П., Макъярелло Дж.А. Менеджмент, - М., 2010.
- 11.Тульчинский Г.Л. PR в сфере культуры и образования: учебное пособие. – СПб., 2011, - 576 с.
- 12.Кадырова С.В., Немцева Е.А., Тульчинский Г.Л. Self-management в сфере культуры и искусства: учебное пособие. – СПб., 2013. – 224 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика аקדמיчної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність plagiatu і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 40 %. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Індивідуальна робота	50
Підсумковий тестовий контроль (теми 1-11) - залік	50

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

